
Socialpædagogik og evidens

Røsnæs, november 2014

Det pædagogiske område, undervisning, dagtilbud såvel som sociale tilbud presses af krav om evidens, ofte fulgt af manualiserede metoder. Hvad er det der sker, og hvorfor? Jeg har igennem de sidste år især beskæftiget mig med normløsheden og varegørelsen såvel i en mere teknokratisk forståelse af læring, udvikling og socialt arbejde, men også i videnskabelige og akademiske tilganges tilsyneladende normløshed og usolidariske relation til professionerne; et bolværk mod dette er oplysning, men hvad er det?

Oplæggets fokus!

- Forholdet mellem professionerne og den akademiske verden.
- Videnskabsteoretiske forestillinger i professionerne.

Forudsætninger om evidensbaseret viden

- Rationalet i de evidensbaserede programmer er, program-trofasthed (manualisering) sikrer sandsynlighed for at effekt, hævder at være videnskabeligt, men i realiteten kun forskningsmetodisk legitimeret.
- En stor del af programmerne er behavioristiske.
- Programmerne følges sjældent trofast!
- Vilde problemer, uren pædagogik og andre begreber henviser til, at menneskelige forhold sjældent passer ind i enkelte standard-indsatser.
- Sammenhæng til neoliberal forståelse, NPM og varegørelse af viden, social indsats og uddannelse. Øget arbejdsdeling og dequalificering.

Dewey 1916

For det første må et mål vokse ud af eksisterende betingelser, ud fra situationens ressourcer og vanskeligheder. For det andet må et mål være eksperimentelt og vokse konstant, mens det afprøves i praksis. For det tredje må et mål altid udløse en aktivitet; enhver adskillelse af mål fra midler formindsker i høj grad aktivitetens betydning og er tilbøjelig til at reducere den til et slavearbejde, som man vil flygte fra, hvis man kunne. Målet er lige så endegyldigt et middel til handling som enhver anden del af aktiviteten

Dewey, J. (1916/2005): Demokrati og uddannelse, s. 121-122.

Forholdet mellem professionerne og den akademiske verden.

- Almen baggrund: Varegørelsen af viden på universiteter, professionshøjskoler og forskningsinstitutioner. Presser videnskabelse fra en almen samfundsmæssig interesse over i at kunne "sælge" viden. Det betyder, at man har en særlig interesse i at beskrive professionerne som hjælpeløse og uduelige.

Eksempel på uduelige professionelle

Hansen, S. J. (2009): Bureaukrati, faglige metoder eller tommelfingerregler, s. 200.

.... hvordan kan det lade sig gøre at være en målrational fagperson, som definerer mål og indsats på forhånd, samtidig med at man skal praktisere en socialpædagogik i nuet ....

Hegnsvad, Bak og Andersen 2011: Socialpædagogik i Nuets! Analyse af arbejdet med mål for pædagogisk arbejde på tre døgntilbud for børn og unge.

Empirisk eftervisning af systematik og metodiske overvejelser.

Eksempler på uduelige professionelle II

- Eksbus projektet: Én professionel optræder fornuftigt over for mobning.
- Evaluering af KABU-projektet: Central kategori for opsamling er brugerinteresser.
- Begrebet den ”privatpraktiserende lærer”

Men historien går langt tilbage .....

Talrige Bourdieu-inspirerede analyser fra DPU understreger habitus-begrebet – professionelle er resistente over for viden .... Ren gentagelsestvang, sidst fra Andreas Rasch Christensen om lærere ...

Videnskabsteoretiske forestillinger i professionerne.

- **Først: Positivismekritik, forståelsen af videnskabelighed.**
  - Ekeland diskuterer, at videnskab er kritisk ....
- **Siden: Værdi-og interesse-orienteringen.**
  - Uffe Juul Jensen: henvisning til historisk kontekst for evidensstærkning i medicinen, diskussion af anvendelse af videnskabelig viden - anvendelse af viden i praksis er ikke noget simpelt spørgsmål. Henvisning til Latour og teknologi .... Vidensanvendelse er forbundet med værdier og interesser.

Relativisme i professionerne fører til værdiløshed.

- Båret frem af socialkonstruktivistisk, systemisk forståelsesramme optræder relativisme i professionerne. Fornuft og rationalitet er miskrediteret.
- Inden for skoleverdenen ser man tidligere kapital-logikere være helt imod dannelsesforestillinger, oplysning og fornuft, demokrati er ikke relevant.